

GEBAKKEN LUCHTBEL

Copyright © Dennis van Kesteren
Uitgeverij Van Kesteren Vertellingen
Achtste druk, augustus 2022
Omslagontwerp: Pumbo
Foto omslag: Dennis van Kesteren

Gebakken luchtbel

Dennis van Kesteren

Door de blauwe hemel, het zachte briesje, door het gekwetter van de jonge merels, het verse groene gras en alle jeugdige frisheid waaruit bleek dat een nieuwe lente aangebroken was, had ik zelfs niet het minste vermoeden dat ik die dag dood zou gaan.

Er werd aangebeld. Hoewel ik buiten in de tuin in mijn hangmat lag te genieten van een zelfgemaakte kokoscocktail, kwam ik die hangmat graag uit om een overbuurvrouw te laten meegenieten van mijn nieuwe cocktailmixer. Die buurvrouw, Isabella, was vorige week tegenover me komen wonen. Om elkaar wat beter te leren kennen had ik haar voor vanmiddag uitgenodigd en dus liet ik me in mijn slippers glijden. In mijn bikini liep ik met de cocktail in mijn hand de tuin, de keuken en de gang door. Daar maakte ik, zuigend aan mijn rietje, de voordeur open en zag ik de loop van een pistool op me gericht.

Het deed wat onwerkelijk aan. Alsof de schade die kan worden toegebracht door een klein stukje metaal dat de geluidsbarrière doorbreekt voordat het zich met verwoestend geweld in je organen boort niet direct tot me doordrong. Alsof het gevaar niet echt was. Een grap, een spel, een toneelstuk.

Achter het pistool stonden twee mannen – de een zongebruind, de ander bruin van zichzelf – en het gebeuren deed al een stuk minder onwerkelijk aan op het moment dat de man met het pistool in zijn hand ‘Naar binnen!’ gromde en me een harde duw gaf. Met die lompe duw sloeg hij ook de cocktail uit mijn hand. Ik verloor mijn evenwicht en viel achterover, het glas raakte de grond en spatte in weinig gelukbrengende scherven uiteen. Een deel van het plakkerige, koude kokosgoedje

kwam op mijn hals, borst en arm terecht. In een reflex zochten mijn handen naar steun en vonden die bij de deurklink van het toilet.

Beide mannen kwamen mijn huis binnen en de oorspronkelijk blanke, ik schat hem rond de vijftig, sloot de voordeur achter zich. Zijn zwarte ogen keken me onpeilbaar aan, zijn stem leek diep vanuit zijn vadsige buik te komen. ‘Waar is die geld?’ sprak hij met een vreemde, Spaanse tongval.

Ik merkte dat ik op één blote voet stond en keek waar mijn slipper gebleven was. Hij lag nog op de plek waar ik stond op het moment dat ik de voordeur openmaakte en diende nu als deurmat voor de kerel die volgens eigen zeggen op die geld uit was.

‘Mijn slipper,’ wees ik naar de voet die erop stond. Ik wist niet precies hoe ik het moest verwoorden, ik ging ervan uit dat hij wel begreep dat ik hem terug wilde.

‘Wat is dat?’ vroeg de inktzwarte, mogelijk Nigeriaan met het pistool, met het accent van iemand die nauwelijks de moeite heeft genomen zijn inburgeringscursus af te maken. Hij stonk. Naar zweet, knoflook en koffie. Hij droeg een geel T-shirt met de afbeelding van een surfplank en met zweetplekken onder zijn oksels. Zijn vrije hand reikte naar voren en veegde over mijn borst, net boven het topje van mijn bikini. Daarna bracht hij zijn hand naar zijn mond en tussen zijn grote lippen zag ik zijn tong naar buiten komen, ogenschijnlijk zo ver als hij kon. Hij likte zijn vingers af en keek me daarbij aan alsof zijn vingers zijn vingers niet waren. ‘Mm, kokos,’ concludeerde hij. Hij stapte naar voren, drukte de ijsskoude loop van zijn wapen tegen mijn zij en likte met zijn gore tong mijn hals af. Ik werd er misselijk van.

‘Waar is die geld?’ herhaalde de vijftiger. Wat wilde die eikel nou? Dat ik ging vragen wat hij precies bedoelde, over welk geld hij het had, terwijl zijn vriend als een jonge hond mijn nek stond af te lebben en een pistool in mijn buik porde? Waar haalden ze allebei het lef van-

daan? Waar haalden ze het lef vandaan om hier überhaupt binnen te komen?

De oudste veegde over zijn snor, zei onverstaanbaar iets in het Spaans en trok zijn maat bij me weg. De Nigeriaan protesteerde evenzo onverstaanbaar, maar ik was al lang blij dat hij van me weggetrokken was.

Mijn blijdschap was van heel korte duur, want van iets boven de corpulente buik kwam een dikke arm op me af. Een grove hand pakte me bij mijn kaak – een hand die, te zien aan het eelt en het vuil onder de korte nagels, gewend was om te werken. ‘Waar?’

‘Ik heb geen geld,’ zei ik. Het beetje geld dat ik verdiende met de massagesalon aan huis bewaarde ik in een kluis in de kleine slaapkamer. Eén keer per maand bracht ik dat geld naar de bank, toevallig was dat gisteren.

Hij ging geen discussie met me aan. Zijn stevige, pijnlijke greep dirigeerde me naar de trap en hij dwong me naar boven te gaan.

Bovenaan de trap drong het tot me door dat het menens was. Dat er echt twee vreemden in mijn huis waren en dat ze niet zouden weggaan voor ze hadden wat ze wilden. Of ze allebei hetzelfde wilden, viel nog te bezien.

De neger, die achter ons aangekomen was, gaf me een duw naar mijn slaapkamer, waarvan de deur open stond en het bed vanaf de overloop zichtbaar was. Weer zei hij in een voor mij onverstaanbare taal iets tegen de vadsige buik, die instemmend mompelde. Ik werd naar de slaapkamer geduwd en op mijn eigen bed geworpen. Ik kwam op mijn buik terecht en draaide me om. ‘Mijn portemonnee ligt beneden,’ probeerde ik, ‘Daar zit wel wat geld in.’

De donkere man legde zijn wapen op mijn nachtkastje neer. Hij haalde een rol duct tape uit zijn broekzak, scheurde er een stuk vanaf en ging op me zitten, op mijn middel. Hij was niet dik, zoals de ander, maar wel

stevig. Sportschool-stevig. Zware arbeid-stevig. De man die me naar boven had geduwd pakte nu het pistool van het nachtkastje en hield dat op me gericht.

‘Pak mijn geld dan!’ riep ik. Verder kwam ik niet, want met de tape werd mijn mond dichtgeplakt.

Zodra hij dat gedaan had, stapte de kerel godzijdank van me af. Ik overwoog om de tape eraf te trekken. Voor ik dat kon doen boog hij zich over me heen, trok mijn schouder en mijn heup hardhandig omhoog en zei: ‘Omdraaien.’

Ik deed wat me gezegd werd en ging op mijn buik liggen. Weer kwam hij op me zitten, nu op mijn bovenbenen. Hij trok mijn armen naar achteren en met dezelfde rol tape bond hij mijn handen achter mijn rug aan elkaar. Hij kneep in mijn billen en zei: ‘Kijk dan, Walter!’

Zich met zijn handen afzettend op mijn achterste, stapte hij voor de tweede keer van me af.

‘Hier, ik ga zoeken,’ zei degene die waarschijnlijk Walter heette. Hij gaf het pistool terug en verliet de slaapkamer. Ik was alleen met de man die zwarter was dan de nacht.

Van naast het bed bleef hij een paar tellen naar me kijken, voor hij me met zijn luie accent gebood me weer om te draaien. Ik probeerde te doen wat hij zei, maar er zijn fijnere dingen dan op je rug liggen als je handen achter je rug aan elkaar zijn geplakt. Ik steunde met mijn onderrug eigenlijk alleen op mijn handen. Een smerige glimlach verscheen op zijn vlezige lippen en hij legde het pistool weer op het nachtkastje.

‘Je hebt nog kokos,’ mummelde hij. Hij schoof de bandjes van het bovenstukje van mijn bikini van mijn schouders en trok mijn topje omlaag, alsof hij wilde kijken hoe ver het nog niet door hem opgelikte restant van mijn cocktail naar beneden was gesijpeld. Met ontblote borsten probeerde ik me van hem weg te draaien. Hij pakte hard mijn schouder vast, ging weer op me ging

zitten en zei: 'Kom hier, bitch!' Hij boog zich voorover en likte het restje cocktail van mijn linkerborst. Ik probeerde mijn mond open te doen om te kunnen schreeuwen, maar de tape was te sterk. Dat mijn arm ook onder de cocktail zat, interesseerde hem blijkbaar niet en hij verschoof zijn aandacht naar mijn rechterborst, waar niets van de cocktail terechtgekomen was. Ik dacht dat ik over mijn nek ging en begon zowat te hyperventileren. Bijna hyperventileren is verschrikkelijk en al helemaal als je alleen door je neus kunt ademen, al helpt dat wel tegen het teveel aan zuurstof. Nog altijd in paniek probeerde ik weg te draaien, hij kuste mijn buik en wilde mijn broekje omlaag trekken. Mijn polsen waren dan wel aan elkaar gebonden, met mijn handen lag ik ter hoogte van mijn onderrug. Zodra hij dan ook mijn broekje vastpakte, pakte ik die van onder mijn rug ook met beide handen beet. Vanaf mijn heupen trok hij de roze stof naar beneden en keek bijna kwijlend naar wat zichtbaar werd. Op het moment dat hij merkte dat de stof niet verder naar beneden ging, keek hij me met zijn pikzwarte ogen aan en zei: 'Los.'

Ik kon niets anders doen dan in doodsangst vasthouden.

'Los, bitch!' riep hij, waarop hij zelf losliet en me een harde klap in mijn gezicht gaf. Ik hield me vast aan mijn broekje alsof het mijn laatste strohalm was. Zijn blik verstarde. 'Draai om,' gebood hij weer.

Ik bleef liggen zoals ik lag, mijn handen onder mijn billen volledig om de stof van mijn broekje geklemd. Hij sloeg niet nog een keer. In plaats daarvan reikte hij naar mijn nachtkastje, pakte het pistool, spande de haan en duwde het wapen tegen mijn voorhoofd. 'Omdraaien,' sprak hij nu zacht.

Met een toenemend gebrek aan zuurstof en tranen in mijn ogen draaide ik me op mijn buik.

'Los,' fluisterde hij nog een keer op dezelfde, zachte toon. Ik liet los.

Hij legde het wapen terug op het nachtkastje, pakte mijn bikinibroekje, trok het bij me uit en gooide het achter het bed. Daarna knoopte hij zijn eigen broek open en kwam op me liggen. Terwijl hij bij me binnendrong, werd het zwart voor mijn ogen.

Bijna hysterisch schrok ik wakker door de beker koud water die in mijn gezicht werd gegooid. In een fractie van een seconde werd ik me weer bewust van de situatie waarin ik me bevond. Volkomen naakt lag ik op mijn rug – ze hadden me kennelijk weer omgedraaid. De mannen stonden aan weerskanten van mijn bed, de zwarte met het pistool in zijn hand. Alles deed zeer, het leek of ik overal kneuzingen en blauwe plekken had. Mijn handen waren nog steeds achter mijn rug gebonden, wel hadden ze de tape van mijn mond gehaald.

‘Wat is code?’ vroeg de zongebruinde vijftiger.

Ik was niet in staat antwoord te geven, als ik het al geweten had. De pijn en de schaamte en de angst waren zo immens, dat ik niets meer wist.

‘De kluisje,’ verduidelijkte Walter, met zijn duim wijzend naar de andere kamer, ‘wat is code?’

Volkomen wanhopig pijnigde ik mijn hersenen, in de hoop het tweetal gunstig te stemmen. ‘Negen, acht, drie, vijf, zes.’

Mompelend herhaalde hij de vijf cijfers en verliet mijn slaapkamer. De Nigeriaan riep hem iets na en richtte zijn aandacht weer op mij. Hij greep één van mijn borsten vast, kneep erin en lachte. ‘Lekker lekker,’ zei hij. Pas nu bedacht ik me dat ik gebruik kon maken van het feit dat er geen tape meer op mijn mond zat. Ik riep om hulp. Zo hard en zo lang als ik kon, al was dat maar heel kort omdat de man direct zijn hand op mijn mond legde. Op dat moment ging de kamerdeur open en kwam Walter terug met uiteraard lege handen.

‘Niks,’ zei hij, ‘Die kluisje is leeg, Wesley.’

Schreeuwen leek me mijn laatste mogelijkheid om iemand te laten weten dat ik hulp nodig had en dus beet ik in de hand die mijn mond dichthield. De hand werd teruggetrokken, er werd een kussen gepakt en op mijn hoofd gedrukt en het laatste dat ik hoorde was een schot.

‘De moffen komen, de moffen komen!’ roept Rupert Konijnenberg vanuit het niets op het moment dat Alex niet ontevreden zijn handen van de oude QWERTY toetsen haalt, ‘Verstop je fiets!’

De toetsen maken deel uit van een Underwood uit de jaren vijftig. Schrijven hierop doet hij deels omdat hij met metalen slaghamers en een inktlint meer het gevoel heeft fysiek met schrijven bezig te zijn dan op een moderne computer. Voor een deel ook omdat hij met een ouderwetse typemachine als deze, internet niet op kan en dus niet kan worden verleid zichzelf af te leiden. Enkel Rupert Konijnenberg trekt af en toe zijn aandacht weg van waar hij mee bezig is.

‘Jaja,’ antwoordt hij, voordat hij zijn laatste slok lauwe koffie achteroverslaat. Hij staat op van zijn houten stoel om zijn ochtendjas in te ruilen voor slippers, een T-shirt en een zwembroek. Het stadion waarin hij met meer woorden, zoals ‘hou toch je kop’, op Rupert Konijnenbergs repeterende waarschuwing reageerde, is hij al lang voorbij.

Bij Waikiki Beach Club, wat Alex betreft veruit het fijnste tentje van Corralejo, is het nog rustig. Slechts één van de twaalf tafels-met-rieten-parasol is bezet door een jong stel dat zit te ontbijten, enkele meters van de waterlijn. Hun schoenen hebben ze uitgetrokken, hun voeten maken contact met het nu nog lauwe zand. Uit de boxen aan de rand van wat uitbater Walter beschouwt als zijn terrein, komt gedempte, luchtige en zomerse muziek.

Niets, of bijna niets, is zo lekker als met je handen in het zand wroeten en daar uren mee bezig zijn, zonder enig

idee van de tijd. Precies zoals je dat als kind ook deed, al ontbrak destijds het besef dat niets zo lekker is.

Exact dat is er de reden van dat Alex kort na zijn aankomst op Fuerteventura besloten heeft zich te bekwaamen in het vervaardigen van zandsculpturen, als bijverdienste naast zijn baantje als oproepkracht bij Waikiki Beach Club.

Iedere zandsculpturenbouwer op het strand van Corralejo heeft zijn eigen stuk strand. Dat van hem bevindt zich naast de vijftien meter die Walter met zijn eetcafé exploiteert. Als het daar druk is, roept Walter hem en springt hij bij. De rest van de dag zit hij met zijn handen in het zand en als hij daar genoeg van heeft, pakt hij zijn surfplank uit de schuur van Waikiki en duikt hij de golven in. Dat wil zeggen, totdat hij enkele dagen geleden het schrijven ontdekte. Daar verdient hij dan wel geen geld mee, al doet hij dat met surfen net zo min.

Evenmin als de beste surfer, is hij de beste sculpturenbouwer, al merkt hij bij beide nog altijd progressie. Wat betreft zijn zandsculpturen, die welbeschouwd veel minder nauwkeurig, gedetailleerd en mooi zijn dan die van collega's, moet hij het vooral hebben van het lijfelijk betrekken van toeristen. Die zijn al gauw bereid wat extra geld neer te gooien nadat ze anderhalf uur in het zand hebben gelegen. Bij voorbijgangers werkt een levende sculptuur vaak op de lach, heeft hij gemerkt. Dat die lach niet zozeer wordt opgewekt door Alex' sculptuur, als wel door het slachtoffer van wie soms weinig anders meer dan het gezicht te zien blijft, maakt daarbij niet uit. Het inmetelen van welwillende vakantiegangers is dan ook Alex' handelsmerk, waarmee hij zijn gebrek aan finesse compenseert. Dames veranderen onder zijn handen veelvuldig in een zeemeermin, van mannen maakt hij niet zelden een uit de kluiten gewassen, zanderige bodybuilder. Als er zo gauw geen bereidwillige toerist-

met-te-veel-tijd voorhanden is, neigen zijn bouwsels vaak de vorm te krijgen van een draak of grote katachtige, al leveren die nauwelijks geld op. Om precies te zijn heeft hij zichzelf op het maken van zeven figuren toegelegd, ervan uitgaande dat de meeste toeristen één week op vakantie komen en dus hoogstens zeven van zijn zandtaartjes, zoals hij ze zelf noemt, krijgen voorgeschoteld.

‘Colette, kijk eens,’ hoort hij een vrouwenstem van korte afstand. Hij is nagenoeg klaar met zijn Chinese draak. Die moet het, wegens het ontbreken van een levend model, vooral hebben van zijn enorme grootte. De twee zandsculpturenbouwers die een eindje verderop bezig zijn, houden het bij kleiner maaksels, zij het veel verfijnder.

Een tijd geleden heeft hij zich wel eens tot ’s avonds laat met één en dezelfde sculptuur beziggehouden – Walter had hem niet nodig bij Waikiki Beach – maar de sculptuur werd er niet mooier op. Eerder mismaakt dan verfijnd. Blijkbaar is er een moment vanaf waar hij zijn creaties beter met rust kan laten.

‘Dat is een joekel,’ hoort hij Colette antwoorden.

‘Dat bedoel ik niet.’

Hij kijkt op. Twee dames zijn op het pad langs het strand tot stilstand gekomen en staan hem van een paar meter afstand aan te staren. Hij glimlacht. Ze glimlachen terug.

‘Oh, dat bedoel je,’ zegt de wat stevige, roodharige dame in bikini met bloemmotief. Alex veinst zijn aandacht weer op zijn draak te richten.

‘Mm mm,’ beaamt de licht gebruinde blondine, aan haar bewonderenswaardige gestalte en verfijnde gelaat te zien geen zus van Colette.

‘Als ik een vent had, zou ik daar wel een weekendje ruzie voor over hebben,’ hoort hij haar zeggen.

‘Zeg dan iets,’ oppert Colette.

‘Dat deed ik net. Ik zei: als ik een vent had, zou ik daar wel een weekendje ruzie voor over hebben.’

‘Niet tegen mij,’ reageert Colette met haar ogen strak op Alex gericht, ‘tegen hem.’

‘Want? En dan? Ik spreek geen Spaans. En trouwens, die vent moet de vrouwen van zich afslaan, dat zie je toch zo?’

‘Ik zie geen vrouwen,’ merkt Colette op. Hij bespeurt enige ongemakkelijkheid bij zichzelf omtrent hun discussie over hem.

‘Mag ik jullie even storen?’ vraagt hij en ziet hoe beide dames schrikken.

Colette herstelt zich en merkt droog op: ‘Je spreekt Nederlands.’

‘Sorry,’ vult de ander aan, ‘we dachten dat je hier vandaan kwam.’

‘Ik woon hier al een tijdje, maar ik kom uit Nederland,’ vertelt hij, ‘Zeg, ik zoek eigenlijk iemand die wil fungeren als onderdeel van mijn zandbeeld. Die draak heb ik uit verveling gemaakt, ik werk liever met levende modellen. Heeft één van jullie toevallig tijd?’

Colette kijkt haar vriendin aan, duwt haar vooruit en antwoordt: ‘Zij wil wel. Toch, Iris?’

‘Colette, kijk eens,’ zegt ze bijna zonder nadenken bij het zien van de langharige, zongebruinde eilander die volkomen lijkt op te gaan in het vervolmaken van zijn uit zand opgetrokken draak.

‘Dat is een joekel,’ reageert haar vriendin op, zo vermoedt ze, de grootte van de draak.

‘Dat bedoel ik niet,’ zegt Iris. Ze ziet de eilander opkijken en glimlachen. Ze glimlacht terug.

‘Oh, dat bedoel je,’ begrijpt Colette.

‘Mm mm,’ mijmert ze, ‘Als ik een vent had, zou ik daar wel een weekendje ruzie voor over hebben.’

‘Zeg dan iets.’

‘Dat deed ik net. Ik zei; als ik een vent had, zou ik daar wel een weekendje ruzie voor over hebben.’

‘Niet tegen mij. Tegen hem.’

‘Want? En dan? Ik spreek geen Spaans. En trouwens, die vent moet de vrouwen van zich afslaan, dat zie je toch zo?’

Colette brabbelt wat terug. Wat precies, dringt niet tot haar door, doordat de eilander op hen afkomt en vraagt: ‘Mag ik jullie even storen?’

Oh god, hij heeft hen verstaan! Colette brabbelt iets over dat hij Nederlands spreekt.

‘Sorry,’ zegt Iris, ‘we dachten dat je hier vandaan kwam.’

Niet dus, hij komt uit Nederland. De hunk vertelt liever met levende sculpturen te werken dan alleen met zand, waarop Colette haar naar de adonis toe duwt met de woorden: ‘Zij wil wel. Toch, Iris?’

‘Ach,’ hoort ze zichzelf zeggen en ze merkt dat ze niet protesteert als Colette haar nog een zetje geeft. Ze stapt op de zandsculpturenmaker af, kijkt eerst naar

zijn geproportioneerde buikspieren, dan naar zijn in-dringende, donkere ogen en geeft hem een hand: 'Iris.'

'Alex,' antwoordt hij, als hij zijn hand om de hare vouwt en hun handpalmen contact met elkaar maken. Wezenlijk contact, merkt ze. Veel wezenlijker dan ze in lange tijd gevoeld heeft. Tijdens de vijf seconden of zo die het duurt – het had korter gekund; blijkbaar vinden ze het beiden niet erg om het moment te rekken – voelt ze de warmte van zijn handpalm tegen die van haar. Het lijkt alsof ze weer een connectie met iemand heeft – misschien wel dieper dan in haar hele voorafgaande leven, dan waarvan ze zich ooit bewust is geweest.

'Je spreekt dus Nederlands?' hoort ze zichzelf Colettes conclusie herhalen wanneer de zongebruinde eigenaar van de buikspieren emmers zand over haar leegstort. Colette heeft hen alleen gelaten en is verderop winkeltjes gaan bekijken, ze komt straks weer terug.

'Ik ben net zo Nederlands als jij,' glimlacht hij, 'Wat wil je worden? Een zeemeermin?' Zonder pardon heeft hij zijn draak aan flarden geschopt om plaats te maken voor het nieuwe standbeeld waarvan zij deel gaat uitmaken. Nu ligt ze op haar rug, terwijl haar voeten, benen en langzaam ook haar buik onder het zand verdwijnen. Ergens vindt ze de Nederlandse eilander gladjes. Door haar gebrek aan ervaring wat betreft het fungeren als levend onderdeel van een zandsculptuur, gaat ze toch akkoord met zijn voorstel. Een zeemeermin, een zee-koe, het is haar om het even. Als hij er maar lang over doet. Op de achtergrond lopen toeristen langs, geamuseerd door haar levendige rol in het schouwspel.

'Hoe was je vlucht?' vraagt Alex.

Ze glimlacht. 'Goed, dank je.'

'Geen turbulentie gehad?'

'Alleen bij de landing. Waait het hier altijd zo hard?'

Hij begint het zand in vorm te duwen. ‘Het heet hier niet voor niets Fuerteventura; harde wind. Zijn jullie hier met zijn tweeën?’

Nee, dat zijn ze niet. Ze zijn met zijn vieren, ze is meegekomen met Colette en haar man Job. Eigenlijk zouden die met zijn tweeën gaan, maar toen Colette in de gaten kreeg dat Iris niet op vakantie zou gaan, stond Colette erop dat ze met hen mee zou gaan. Omdat Job het niet zag zitten de hele vakantie tussen twee dames te vertoeven – hij zag zichzelf al eindeloos verplicht kledingwinkels afstruinen – besloot hij een collega mee te vragen wiens vrouw drie jaar geleden aan de gevolgen van overmoedigheid was overleden. Tijdens feestjes had Iris hem al wel eens eerder gezien.

‘En jij dan?’ wil ze weten, ‘Hoe ben jij hier terecht gekomen?’

Hij krijgt niet de tijd op haar vraag te antwoorden. Zodra hij overweegt waar hij moet beginnen, schuiven twee schaduwen over de staart van de zeemeermin-in-wor-ding. Hier ziet hoe Iris knipperend tegen het zonlicht naar de silhouetten opkijkt.

‘Hai,’ zegt ze. Hij volgt haar blik; twee kerels staan aan haar voeten.

‘Wat doe jij nou,’ zegt één van hen. Hij vraagt het niet, hij zegt het.

‘Ik word een zeemeermin,’ antwoordt ze.

‘Je moet oppassen voor die gasten,’ knikt de kalen-de, bebrilde kerel met korte bloemetjesbroek in Alex’ richting, ‘Je weet niet wat ‘ie van je moet.’

‘Dat weet je wel,’ zegt de ander, een ogenschijnlijk eind twintiger met een Ray-Ban zonnebril in zijn haar, ‘dat kan maar één ding zijn.’

‘Klopt, Job,’ zegt Iris, ‘hij wil een zandsculptuur van me maken.’

‘Maak dat je grootje wijs. Je weet wel beter,’ mom-pelt de eerste van de mannen, ‘Kom er maar uit.’

‘Hoe bedoel je?’

‘Gewoon. Kom er maar uit.’

‘Waaruit?’

‘Uit die zandhoop.’

‘Ik lig hier prima.’

‘We gaan je hier niet achterlaten, Iris. Straks wor-den we gebeld om je te komen identificeren.’

‘Doe niet zo paranoïde, Eberhart. Er is niks aan de hand.’

‘Weet Colette waar je bent?’ vraagt Job nu.

Ze knikt: ‘Die is bij die winkels daar kijken. Ze komt zo terug.’

‘Zijn dit die heren met wie je op vakantie bent?’ constateert Alex met zijn handen in zijn zij. Hij is met beeldhouwen gestopt op het moment dat de schaduwen verschenen. Nu zijn het de twee mannen die verschrikt opkijken als ze ontdekken dat hij hen prima verstaat.

‘Ja, ze denken dat ik hun kleine zusje ben,’ zegt Iris met een sarcastische blik op de heren gericht.

‘Sorry, we wisten niet...’ begint Eberhart een ongedefinieerd excuus.

‘Ach, je kunt niet alles weten,’ doet Alex de excuses als aanvaard af en reikt de mannen de hand, ‘Alex.’

‘Heb je hier lang op geoefend?’ vraagt ze als Job en Eberhart hun weg vervolgd hebben en Alex verder gaat waar hij gebleven was. Haar onderlichaam is nu volledig onder het zand verstopt, hij begint aan wat de vin moet worden.

‘Waarop? Zandkastelen?’

Ze knikt.

‘Ik ben nog volop aan het oefenen,’ kijkt hij haar triomfantelijk aan.

‘Dus ik ben je oefenobject?’

‘Daar komt het wel op neer, Iris. Ho, niet bewegen! Dan komen er barsten in.’

‘Sorry.’

‘Geeft niet. Voor mijn concullega’s is dat reden om geen levende modellen te gebruiken; die willen geen barstjes. Ik hou juist wel van een beetje uitdaging.’

De aangedane plek op haar zij duwt hij zorgvuldig aan en strijkt hij met in een emmertje water bevochtigde handen weer glad. ‘Zo, zie je niks meer van.’

‘Hoe lang doe je dit al?’ wil ze weten.

‘Een tijdje, ik weet niet precies. In het begin is het wel aanmodderen, letterlijk, haha. Maar als je een paar technieken onder de knie hebt, kun je al best snel een paar mooie dingen maken.’

‘Kun je mij dat ook leren?’

'Iedereen kan zandtaartjes maken.'

'Taartjes ja. Dat zijn nog geen sculpturen.'

'Sculpturen zijn gewoon grote taartjes. Als je een klein taartje kan, kan je ook een grote.'

'Mag ik ook op jou oefenen dan?'

'Waarom niet? Ik maak wel eerst je zeemeermin af, anders verdien ik vandaag niks.'

'Ik wil er wel een foto van.'

'Ik zal je zo fotogeniek mogelijk maken,' glimlacht hij, als hij begint aan de lijntjes die de suggestie van schubben moeten wekken. 'Aardige jongens trouwens, daarnet.'

'Vind je?' zegt ze, haar wenkbrauwen fronsend, 'Ik vind Job nog wel te pruimen, maar Eberhart is een kwallebal eerste klas als je het mij vraagt.'

'Die is gewoon bezorgd.'

'Hij is niet bezorgd, hij is jaloers.'

Hij kijkt Iris bedenkelijk aan.

'Meestal zie ik hem alleen op feestjes en dan probeert hij altijd in de buurt te komen. Dat was al zo toen zijn vrouw nog leefde. Het is gewoon een gluiperig mannetje.'

'Toen zijn vrouw nog leefde? Is ze...'

'Dood. Ja. Ze dacht dat de kortste weg naar huis over de snelweg was. Met haar rolschaatsen.'

'In een dronken bui of zo?'

'In een psychose.'

'Ai, dat klinkt niet best. En jij?'

'Ik niet, anders was ik hier niet.'

'Nee, maar getrouwd, verloofd, verliefd...?'

'Net als Eberhart,' zegt ze, 'weduwe.'

Iris was vijftien toen ze besloot dat Bjorn voor haar was. Met die rigoureuze beslissing was ze rijkelijk laat. Ze kende geen meisjes op haar school die niet al lang en breed verliefd op hem waren, op die überaantrekkelijke knul uit de laatste klas van het gymnasium. Het leek erop dat hij summa cum laude af zou gaan studeren, als die kwalificatie op hun middelbare school had kunnen worden gebezigd. Iris had hem echter altijd genegeerd en kwam pas tot haar besluit op het moment dat hij was geslaagd voor zijn rijexamen en als één van de weinigen met zijn eigen autootje naar school kwam. Desondanks was haar besluit er één van het resolute soort. Zij had tenslotte het meeste recht op hem, omdat hij bij haar in de straat woonde, een stukje verderop. Ze hadden vroeger wel eens samen gespeeld, doordat vriendinnetjes van haar, bevriend waren met broertjes en zusjes van vriendjes van Bjorn. De laatste jaren hadden ze elkaar echter zelden nog gesproken.

Het was op een druilerige maandagochtend net na de herfstvakantie, dat ze haar tas achterop haar fiets stond te sjorren en ze door de dikke regendruppels heen een bejaarde, vaal geworden Opel Corsa aan zag komen. De kenmerkende, verkleurde plekken herkende ze van vorige week, toen Bjorn de auto op de parkeerplaats op school aan vrienden had laten zien. Ze trok haar tas van de bagagedrager, gooide haar fiets tegen de struiken en ging met haar duim omhoog midden op straat staan. De Corsa kwam voor haar voeten tot stilstand.

‘Kan ik meerijden?’ vroeg ze, nadat Bjorn zijn raam naar beneden had gedraaid.

Hij nam haar van top tot teen op, alsof hij haar voor het eerst zag, en vertrok zijn gezicht van de regen die in zijn gelaat priemde. ‘Je bent nogal waterig.’

Ze keek omlaag; naar haar natte jas, naar de natte onderkant van haar jurk en naar haar natte panty en schoenen. 'Jij anders ook. Als ik in mag stappen kan je raampje weer dicht en drogen we allebei wel op.'

Met een knikje maakte hij duidelijk dat ze mee mocht.

'Thanks, Bjorn,' zei ze in haar natte kloffie op de rijderstoel.

'Van Aggelen, toch?' herinnerde Bjorn zich van vroeger.

'Iris voor jou.'

'Ja, natuurlijk, Iris. Hoe gaat het tegenwoordig met je? Wat zie je er leuk uit trouwens.'

Ze keek hem aan en probeerde te peilen waarom hij dat zei. Ze wist zeker dat ze er niet leuk uit zag. Haar opgestoken kapsel was in de twee minuten die ze zojuist buiten had gestaan, door de regen compleet geruïneerd.

Ze diepte haar telefoon uit haar tas op en belde Nicole, haar vriendin met wie ze elke dag naar school fietste en die een paar straten verderop op haar stond te wachten. 'Nic, met mij. Sorry, ik kan niet met je meefietsen. Ik zie je later, oké?'

Zonder Nicole's reactie af te wachten stopte ze haar telefoon weg. 'Is het waar wat er wordt gezegd op school?'

'Wat?'

'Dat je zo'n geniale leerling bent.'

'Ik doe mijn best, net als iedereen,' antwoordde hij nonchalant, met zijn blik op het overige verkeer. De versleten ruitenwissers probeerden de voorruit vrij te houden van regenwater, maar veegden slechts achter de feiten van de stortbui aan. Het aftandse autootje met zijn hoekige, hardplastic dashboard en de muffige lucht die erin hing, paste niet bepaald bij de gedistingeerde Tommy Hilfiger uitmonstering waarin Bjorn gekleed ging.

'Maar klopt het dat je nooit lager dan een negen voor economie hebt gehaald?'

Hij knikte.

'Hoe doe je dat?' wilde ze weten. Economie was ook haar beste vak. Alleen zat zij in drie havo, in plaats van in de zesde van het gymnasium. Van enig niveauverschil was dus wel sprake. Ten tweede haalde ze doorgaans achten en negens voor economie, zelden een tien.

'Veel studeren.'

'Ik studeer me anders suf.'

'Lukt het niet zo?'

'Niet zo, nee. Economie gaat nog enigszins, gemiddeld een achteneenhalf. Alleen wiskunde, daar snap je geen lor van. Nauwelijks een zeven. Snap jij er iets van?'

Bjorn wachtte een paar seconden met zijn antwoord, hij leek na te denken. 'Wat snap je niet?'

'Alles. Boxplotten, goniometrie, parabolen, noem maar op.'

'Boxplotten heb je anders wel nodig voor economie.'

'Dat is ook mijn achilleshiel, Bjorn.' Ze legde haar hand op zijn onderarm, 'Als ik dat snapte, zou ik wel betere cijfers halen.'

'Kom anders na school eens langs. Dan leg ik het uit.'

Ze keek hem aan.

'Net zo lang tot je het snapt, Iris,' voegde hij er met een knipoog aan toe.

'Hoezo ben jij op school?' reageerde Nicole bij het zien van haar beste vriendin.

'Hoezo niet?' haalde Iris haar schouders op. Ze ging naast Nicole aan haar tafeltje zitten.

'Je belde toch dat je vandaag niet kon?'

'Ja, fietsen.'

Nicole antwoordde met slechts haar mimiek.

'Ik was met de auto.'

'Met de auto? Wie heeft er een auto?'

'Bjorn.'

'Welke Bjorn?'

'Pitt.'

Bjorn heette niet echt Bjorn Pitt. Hij werd door sommigen zo genoemd omdat zijn uiterlijk deed toeschijnen dat hij een broer was van Brad met die achternaam.

'Dus je rijdt met Bjorn Pitt in zijn auto mee en dan pik je mij niet op?'

Dat beschouwde Iris als een niet meer dan logische conclusie. Natuurlijk had ze Bjorn niet gevraagd langs Nicole te rijden. Hij was voor haar, niet voor Nicole. Dat begreep ze toch wel?

'Nee,' zei Iris overtuigd, zich van geen kwaad bewust, 'waarom zou je altijd kunnen fietsen en vandaag ineens niet?'

'Omdat jij ook niet fietst misschien? Jij stapt lekker droog in de auto en je laat mij door de regen gaan?'

Iris haalde haar schouders op. 'Het regent wel vaker, toch?'

'En zo werkt dat dus,' besloot Bjorn enkele dagen later, na het uitleggen van de cyclometrische functies binnen de goniometrie.

Na Iris' lift afgelopen maandag hadden ze telefoonnummers uitgewisseld en Bjorn had haar nu, op vrijdagavond, uitgenodigd om bij hem thuis haar wiskunde te komen bijspijkeren. Ze lag met haar huiswerk languit op zijn bed, Bjorn zelf zat op zijn bureaustoel, met zijn voeten op het bureau.

'Dus als ik het goed begrijp wordt een integraal met gelimiteerde domeinen oneigenlijk als x gelijk wordt aan één, maar dan blijft 'ie wel nog steeds gedefinieerd?' vatte Iris haar begrip van het probleem samen.

'Ik denk niet dat ik jou nog iets uit hoeft te leggen,' keek Bjorn tevreden, 'misschien andersom.' Hij haalde zijn voeten van het bureau en legde ze op zijn bed, tegen die van haar.

Natuurlijk niet andersom, wist Iris. Haar drie havo stof was hij al lang en breed gepasseerd, volgend jaar zou hij in Utrecht bedrijfseconomie gaan studeren. Daar ging helaas haar lift bij slecht weer... al zou hij niet op kamers gaan en kon hij haar dus blijven helpen met die onmogelijke wiskunde. Wellicht kon ze ook voor haar andere huiswerk op hem terugvallen.

Ze legde haar linker voet op die van hem en streeelde met haar tenen over zijn wreef.

'In elk geval zijn we met je huiswerk klaar voor vandaag,' zei hij. Hij trok zijn voeten terug en kwam naast haar liggen.

Het is druk bij Waikiki. Walter had hem gevraagd te helpen in de bediening, dus na het vervolmaken van zijn levendig zandobject had Alex zich thuis opgefrist en was terug naar het strand gegaan.

‘Waarom dan niet?’ hoort hij een bekende stem achter zich, op het moment dat hij bij het stel dat er vanochtend ook al zat, hun bestelling opneemt.

‘Ik ben hier voor mijn rust. De hele tijd bezig zijn kan ik thuis ook, het hele jaar door,’ klinkt een mannelijk timbre.

Hij kijkt om. Zijn ex-zeemeermin zit aan een tafeltje, te midden van haar roodharige vriendin en de heren door wie ze vanmiddag werden bezocht. Hij steekt zijn hand op en groet haar.

Ze glimlacht terug en richt zich weer op haar gesprekspartners: ‘Het is toch zonde als je niks van het eiland meekrijgt? Dan kom je straks thuis en heb je niks gezien, behalve het strand.’

‘Nou en, vakantie is toch om te luieren? Om bij te komen van een boog die het hele jaar gespannen staat?’

Iris gooit haar ogen omhoog, ziet Alex vanuit de hoeken van de zijne, en verzucht dat de werkboog ook kan ontspannen door een nieuwe omgeving te ontdekken. De andere drie lijken het er niet mee eens en blijven bij hun blijkbaar gezamenlijk standpunt dat ze liever de hele vakantie op het strand liggen, dan actief iets ondernemen.

Alex klemt zijn dienblad onder zijn arm en stapt op het viertal af: ‘Goedenavond, wat mag het zijn?’

‘Hee, werk je hier?’ concludeert één van de mannen.

Colette kijkt naar hem alsof ze hem vaag ergens vankent. Hij knikt ter bevestiging.

‘Een pils,’ zegt de kalende man met het brilletje. Eberhart was dat, als hij het goed had onthouden.

‘Voor mij ook,’ vult de ander aan.

‘Was jij vanmiddag niet met die zandsculpturen bezig?’ begint het Colette te dagen.

‘Mag ik een rode wijn?’ vraagt Iris.

‘Klopt,’ antwoordt hij Colette, terwijl hij Iris toeknikt.

Als hij een moment later met vier drankjes terug is bij hun tafel – Colette wil volgens haar man ook een rode wijn – besluit hij zich in het gesprek te mengen: ‘Jullie gaan er een strandvakantie van maken?’

Bij beide heren bespeurt hij een lichte ergernis. Een ergernis overigens die hij goed kan plaatsens; die van de betalende gast die door de ober enkel van zijn natje en droogje wenst te worden voorzien, zonder verdere bemoeienis.

‘Dat is wel de bedoeling,’ zegt Colette met een tevreden glimlach, ‘eindelijk een beetje bijkomen van de hectiek. Lekker eten, lekker drinken... verder niks.’

‘Ja, een week lang naar de lucht liggen staren,’ vertaalt Iris met een lichte spot.

‘Zal ik jou dan het eiland laten zien?’ stelt Alex voor. Hij ziet haar gezicht opfleuren, de mannen tonen zich echter verongelijkt.

Het is half tien als Iris geronk hoort aankomen. Na het ontbijt – Colette, Job en Eberhart waren erg in hun nopjes met het lopend buffet – had Iris haar reisgezelschap, dat van de ontbijtzaal naar het zwembad was verkast, alleen gelaten en was buiten voor het hotel op de stoep gaan wachten. Met Alex had ze de avond ervoor afgesproken dat hij haar bij het hotel zou komen ophalen.

Een oude Harley komt trillend en schuddend met veel kabaal tot stilstand. Na de motor te hebben afgezet, groet de berijder haar en zet zijn zonnebril af. ‘Heb je er zin in?’

Ze kan zich niet herinneren ooit op een brommer te hebben gezeten, laat staan op een motor.

‘Hoeven we geen helm op?’

‘Eigenlijk wel,’ bekent hij, ‘maar dat komt niet zo nauw, het is hier geen Nederland.’

‘Krijg je er geen bekeuring voor?’

‘Nee joh, dat interesseert de politie niks. En anders betaal ik hem.’

‘En als we vallen?’

‘Waarom zouden we? We zijn bijna de enigen op de weg.’

Ze denkt na. ‘Oké,’ stemt ze dan in en stapt op hem af, ‘waar gaan we heen?’

Alex haalt een tweede zonnebril uit zijn binnenzak en geeft die aan haar. ‘De vrijheid tegemoet.’

Achter op een motor zitten is anders dan Iris verwachtte. Tot nu toe was het een vrij abstract idee, voor zover ze er ooit over had nagedacht. De stampende en pruttelende herrie en de onregelmatige trillingen die het apparaat aan haar lichaam doorgeeft, beide afhankelijk van de hoeveelheid gas die Alex geeft, komen verbazingwekkend

intens binnen. De wind met het verhogen van de snelheid langs haar heen stroomt en Alex' ademhaling en zijn warme lichaam, dat ze stevig vasthoudt, voegen aan de beleving iets extra's toe, al kan ze dat extra's voor zichzelf niet onder woorden brengen. Het heeft iets te maken met leven. Terwijl het overweldigende landschap langzaam veranderend aan hen voorbijtrekt, heeft Iris eindelijk – eindelijk! – weer eens het gevoel dat het de moeite waard is er te zijn.

Ze stoppen bij een kleine baai aan de zuidkant van het eiland. 'Even pauze?' vraagt hij ter hoogte van een stenen bankje.

Ze stapt af.

'Hou je het een beetje vol achterop?'

Of ze het volhoudt? Ze vindt het heerlijk! Gisteren nog leek haar vakantie te verzanden in een gezapig verblijf tussen het zwembad en het strand, dus dit is meer dan ze had durven hopen.

'Gelukkig,' zegt Alex en vraagt of ze een banaantje lust. Dat wil ze wel en ze neemt plaats op de stenen bank.

'Dan heb ik slecht nieuws,' deelt hij mee als hij zijn zijtas opent, 'Want ik heb er nog maar één. Dus we moeten hem delen.' Hij vist een banaan op uit zijn tas en komt naast haar op de bank zitten. 'Maar ik zal hem netjes doormidden snijden.' Hij doet of hij een zakmes uit zijn broekzak haalt en het openklapt. Zonder de banaan te pellen snijdt hij hem met het denkbeeldig mes doormidden. Iris kijkt hem verwonderd aan, hij zou pantomimespeler moeten worden.

'Zo,' zegt hij, 'Doormidden gesneden. Wil jij hem pellen?'

Nog steeds verwonderd pakt ze de banaan van hem aan, als Alex zijn denkbeeldig mes afveegt en opbergt. Ze haalt haar schouders op en pelt de banaan af. In het midden van de gepelde vrucht ziet ze rondom een dun

sneetje zitten. Ze pakt de bovenste helft vast en heeft dan in elke hand een halve banaan, als door een mes van elkaar gescheiden.

‘Hoe doe je dat?’ vraagt ze.

‘Dat zag je toch? Doorgesneden.’

‘Met een onzichtbaar mes, terwijl de schil heel bleef,’ herinnert ze hem.

Hij glimlacht. Hij glimlacht veel, vindt ze. En stiekem moet ze aan zichzelf bekennen dat ze dat best leuk vindt.

‘Zeg maar eens dat het niet zo is,’ antwoordt hij.

Ze moet toegeven dat de keurig recht afgesneden banaan in haar hand inderdaad gesneden is, dit kan niet afgebroken zijn, want dan was hij rafelig geworden. Maar de schil was nog intact, dat heeft ze zelf gezien. Die was er niet afgehaald en er later weer omheen geplakt, dan hadden er lijmresten moeten zijn. Dit was een maagdelijke banaan, zo maagdelijk als een banaan kan zijn. Maar wel met een onzichtbaar mes alleen aan de binnenkant doormidden gekleefd.

Ze heeft niet de indruk dat hij staat te popelen om erover uit te wijden. In de verte spelen enkele kitesurfers met de wind en de golven, of andersom.

‘Heb je die al lang?’ vraagt ze met een knikje.

Hij kijkt om, alsof hij anders niet zou weten dat ze zijn motor bedoelt.

‘Nee,’ zegt hij. ‘Paar maanden geleden voor een prikje op de kop getikt. Was een opknapper. Anders had hij nou op de sloop gelegen, dat zou zonde zijn, toch?’

De Harley ziet er met zijn strakke lak en blinkend chroom anders niet als een opknapper uit.

‘Wat heb je eraan gedaan?’

Hij bolt zijn wangen. ‘Wat niet? Alles uit mekaar gehaald. Onderdelen vervangen, andere gerepareerd of bewerkt... noem maar op. Een maand of vijf bezig geweest, hij is net af. Wel een hoop gepuzzel hoor, als je dat voor het eerst doet.’